

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

“Təsdiq edirəm”
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
“02” “06” 2026-cı il

**Fənn sillabusu
(işçi tədris proqramı)**

İxtisasın şifri və adı: 6004005 – “Maliyyə”, 6004006 – “Marketing”, 6004008 – “Mühasibat”

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/F (Qiymət siyasəti) (Fənn proqramı Lənkəran Dövlət Universitetinin 21.11.2023-cü il tarixli 4/129 sayılı əmri ilə təsdiqlənmişdir)

Kodu: İPFS-B04, İPFS-B05, İPFS-B04

Tədris ili: V (2026/2027), Semestr: IX (Payız)

Tədris yükü: Cəmi 60 saat: Auditoriya saati: 20 saat (10 saat mühazirə, 10 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6

II. Müəllim haqqında məlumat:

1. Hüseynli Nuran Mirəqil oğlu, baş müəllim

2. Əhədova Nübar Adil qızı, müəllim

Məsləhət günləri və saati:

1. Hüseynli N. I-V gün saat 15⁰⁰-16⁰⁰.

2. Əhədova N. I-V günlər saat 12⁰⁰-13⁰⁰

E-mail ünvanı:

1. nurangaga@yahoo.com

2. ahadovanubar2@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç., 170-a

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat:

1. A.D.Çudakov. Qiymətlər və qiymətin əmələ gəlməsi. Bakı, 2016

2. F.F.Ələkbərova və başqa Qiymətin əmələ gəlməsi. Bakı, 2015

3. Под ред. Грызунова Н.В. Цена и ценовая политика компании. (Бакалавриат). Учебник. КноРус, 2026. — 224 с.

4. Якунина А. В., Романенко О. А., Якунин С. В. Цены и ценообразование ; Вид издания. учебное пособие для СПО ; 2025. — 176 с.

5. Ямпольская, Д. О. Ценообразование : учебник для вузов / Д. О. Ямпольская. — 3-е изд., испр. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2025. — 231 с.

6. Салимжанов, И. К., Ценообразование : учебник / И. К. Салимжанов. — Москва : КноРус, 2024. — 299 с.

Əlavə ədəbiyyat:

7. Баринов, М. А. Ценообразование : учеб. пособие / М. А. Баринов; Владим. гос. ун-т им. А. Г. и Н. Г. Столетовых. — Владимир: Изд-во ВлГУ, 2021.-152 с.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Qiymətlər sisteminin geniş təkrar istehsalda və əhalinin sosial mənafeyinin təmin edilməsində rolu getdikcə artmaqdadır. Qloballaşan dünya iqtisadiyyatında iqtisadi əlaqələr inkişaf edir, beynəlxalq iqtisadi integrasiya getdikcə daha da mürəkkəb xarakter

alır. Bütün bunlar beynəlxalq hesablaşma formalarının tətbiqini, qiymət siyasətinin, yeni qiymətləndirmə sisteminin əlaqələrinin təkmilləşdirilməsini tələb edir. Qiymət siyasəti kursu qiymətlər sistemi, qiymətlərin əmələ gəlməsində xərclərin, gəlirlərin və vergi amillərinin rolundan bəhs edir. Bu fənnə qiymət siyasəti, strategiyası və taktikası öyrənilir, müəssisələrdə qiymət siyasətinin xüsusiyyətləri tədqiq olunur.

Fənnin tədris məqsədi:

Fənnin tədris məqsədi tələbələrə qiymət siyasətinin nəzəri və praktiki əsasları haqqında sistemli biliklərin formalaşdırılması, qiymətləndirmə mexanizmlərinin, bazar şəraitində qiymət strategiyalarının və dövlətin qiymət tənzimləmə alətlərinin öyrədilməsindən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir. Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açə bilər;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladığı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə: 10 saat; Seminar 10 saat. Cəmi: 20 saat.

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	Mövzu № 1. Qiymət siyasətinin nəzəri əsasları, qiymət siyasətinin müəyyənləşdirilməsində qiymətemələgəlmə metodları Plan: 1. Qiymət iqtisadi kateqoriya kimi 2. Qiymətemələgəlmə nəzəriyyəsində əsas yanaşma və ya istiqamətlər 3. Qiymətin funksiyaları və qiymətemələgəlmənin prinsipləri 4. Qiymətlər sistemi 5. Qiymət siyasətinin mahiyyəti və məqsədi 6. Qiymət siyasətinin növləri 7. Qiymət siyasətinə uyğun qiymətin əmələ gəlməsi metodologiyası 8. Qiymətlərin müəyyən edilməsinin alternativ metodları 9. Qiymətin əmələ gəlməsinin parametrik metodları 10. Ekspert qiymətləndirmə metodları Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2	2	
2.	Mövzu № 2. Qiymət siyasətində qiymət əmələgəlmə amillərinin təsnifatı, bazar qiymətlərinin formalaşması siyasəti Plan: 1. Qiymətemələgəlmə amillərinin ümumi səciyyəsi 2. Qiymətemələgəlmənin xərc amilləri 3. Qiymətemələgəlmənin gəlir amilləri 4. Qiymətemələgəlmənin vergi amilləri 5. Bazarın iqtisadiyyatı şəraitində qiymətlərin formalaşması 6. Bazar qiymətlərinin müəyyənləşdirilməsinə təsir edən amillər 7. Bazar münasibətləri şəraitində qiymətlərin tənzimlənməsinin təkmilləşdirilməsi yolları Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2	2	
3.	Mövzu № 3. Qiymət siyasətində qiymətin əsas strateji və taktiki istiqamətləri, inhisar bazarında qiymət siyasəti Plan: 1. Qiymət siyasətində qiymətemələgəlmənin əsas strategiyaları və iqtisadi məzmunu 2. Qiymətin marketing strategiyasının növləri və onların istifadə olunması şərtləri 3. Qiymətlərin aşağı salınması və artırılması cəhdləri 4. Müəssisələrdə qiymətin əmələ gəlməsinə bazarın strukturunun təsiri 5. Xalis rəqabət şəraitində qiymət və istehsal həcmi 6. Tam rəqabət şəraitində qiymətlərin formalaşması mexanizmi 7. Qiymət ayrı-seçkiliyi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2	2	
4.	Mövzu № 4. Dövlətin qiymət siyasəti Plan: 1. Qiymət informasiyası və qiymət siyasətində	2	2	

	onun rolu 2. Dövlətin qiymət siyasətində risklərin nəzərə alınması 3. İnflyasiya, onun qiymətlərin səviyyəsinə təsiri və dövlətin qiymət siyasətində yeri 4. Qiymət siyasəti və vergi qoyma 5. Dövlətin qiymət siyasətində valyuta məzənnəsi amili və qiymətlər 6. Dövlətin qiymət siyasəti və kredit münasibətləri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]			
5.	Mövzu № 5. Müəssisənin (firmanın) qiymət siyasəti Planı: 1. Müəssisənin qiymət siyasətinin mahiyyəti və əsas vəzifələri 2. Fərqli qiymətlərin qiymət siyasəti və formaları 3. Müəssisənin qiymət siyasətinin mərhələləri 4. Firmanın qiymət strategiyası, onu müəyyən edən amillər və əsas növləri 5. Firmanın qiymət siyasətinin formalaşması prinsipləri 6. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qiymətlərin əmələ gəlməsi və dövlət tənzimlənməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2	2	
Cəmi:		10 saat	10 saat	

XI. Fənn üzrə tələblər: Tələbə fənnin nəzəri və praktiki məzmununu sistemli şəkildə mənimsəməli, əsas anlayış və kateqoriyaları düzgün izah etməlidir. Qiymət siyasəti və qiymətmələgəlmə proseslərini iqtisadi əsaslarla təhlil etmək bacarığı nümayiş etdirməlidir. Mühazirə və seminar dərslərində aktiv iştirak etməli, verilən tapşırıqları vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirməlidir. Müstəqil iş və araşdırmalarda akademik dürüstlük prinsiplərinə riayət etməlidir. Nəzəri bilikləri real və simulyasiya olunmuş iqtisadi situasiyalara tətbiq etmək bacarığı formalaşdırılmalıdır. Kollokvium və imtahanlara hazırlıq sistemli və davamlı xarakter daşmalıdır. Tədris prosesi zamanı universitetin daxili nizam-intizam qaydalarına və akademik etika normalarına əməl etməlidir.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma.

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Qiymət siyasəti, qiymətmələgəlmə, bazar strukturları və dövlət tənzimlənməsi ilə bağlı əsas anlayışları və terminləri yadda saxlayır və sadalayır.
- Qiymətlərin formalaşma mexanizmini, qiymətə təsir edən daxili və xarici amilləri, eləcə də müxtəlif bazar şəraitlərində qiymət siyasətinin mahiyyətini izah edir.
- Qiymətmələgəlmə metodlarını və qiymət strategiyalarını real və ya simulyasiya olunmuş biznes situasiyalarında tətbiq edir.
- Müxtəlif bazar strukturlarında (inhisar, oliqopoliya və s.) qiymət siyasətini, xərclər-gəlir münasibətlərini və rəqəbat mühitini təhlil edir.
- Müəssisələrin və dövlətin qiymət siyasətini müqayisə edir, effektivliyini qiymətləndirir və optimal qərarlar əsaslandırır.
- Müəssisə və ya bazar şəraiti üçün yeni qiymət strategiyaları və qiymət siyasəti modelləri hazırlayır.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Kollokvium sualları:

1. Qiymət iqtisadi kateqoriya kimi
2. Qiymət siyasətinin mahiyyəti və məqsədi
3. Qiymət siyasətinin növləri
4. Qiymətmələgətmənin xərc amilləri
5. Qiymətmələgətmənin gəlir amilləri

6. Qiymət siyasətində qiymətməmələgəlmənin əsas strategiyaları və iqtisadi məzmunu
7. Qiymətin marketing strategiyasının növləri və onların istifadə olunması şərtləri
8. Dövlətin qiymət siyasətində risklərin nəzərə alınması
9. Müəssisənin qiymət siyasətinin mahiyyəti və əsas vəzifələri
10. Firmanın qiymət strategiyası, onu müəyyən edən amillər və əsas növləri

XVI. İmtahan sualları:

1. Qiymət iqtisadi kateqoriya kimi
2. Qiymətməmələgəlmə nəzəriyyəsində əsas yanaşma və ya istiqamətlər
3. Qiymətin funksiyaları və qiymətməmələgəlmənin prinsipləri
4. Qiymətlər sistemi
5. Qiymət siyasətinin mahiyyəti və məqsədi
6. Qiymət siyasətinin növləri
7. Qiymət siyasətinə uyğun qiymətin əmələ gəlməsi metodologiyası
8. Qiymətlərin müəyyən edilməsinin alternativ metodları
9. Qiymətin əmələ gəlməsinin parametrik metodları
10. Ekspert qiymətləndirmə metodları
11. Qiymətməmələgəlmə amillərinin ümumi səciyyəsi
12. Qiymətməmələgəlmənin xərc amilləri
13. Qiymətməmələgəlmənin gəlir amilləri
14. Qiymətməmələgəlmənin vergi amilləri
15. Bazarın iqtisadiyyatı şəraitində qiymətlərin formalaşması
16. Bazar qiymətlərinin müəyyənləşdirilməsinə təsir edən amillər
17. Bazar münasibətləri şəraitində qiymətlərin tənzimlənməsinin təkmilləşdirilməsi yolları
18. Qiymət siyasətində qiymətməmələgəlmənin əsas strategiyaları və iqtisadi məzmunu
19. Qiymətin marketing strategiyasının növləri və onların istifadə olunması şərtləri
20. Qiymətlərin aşağı salınması və artırılması cəhdləri
21. Müəssisələrdə qiymətin əmələ gəlməsinə bazarın strukturunun təsiri
22. Xalis rəqabət şəraitində qiymət və istehsal həcmi
23. Tam rəqabət şəraitində qiymətlərin formalaşması mexanizmi
24. Qiymət ayrı-seçkiliyi
25. Qiymət informasiyası və qiymət siyasətində onun rolu
26. Dövlətin qiymət siyasətində risklərin nəzərə alınması
27. İnflyasiya, onun qiymətlərin səviyyəsinə təsiri və dövlətin qiymət siyasətində yeri
28. Qiymət siyasəti və vergi qoyma
29. Dövlətin qiymət siyasətində valyuta məzənnəsi amili və qiymətlər
30. Dövlətin qiymət siyasəti və kredit münasibətləri
31. Müəssisənin qiymət siyasətinin mahiyyəti və əsas vəzifələri
32. Fərqli qiymətlərin qiymət siyasəti və formaları
33. Müəssisənin qiymət siyasətinin mərhələləri
34. Firmanın qiymət strategiyası, onu müəyyən edən amillər və əsas növləri
35. Firmanın qiymət siyasətinin formalaşması prinsipləri

S/F (Qiymət siyasəti) fənninin sillabusu 6004005 – “Maliyyə”, 6004006 – “Marketing”, 6004008 – “Mühasibat” ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Maliyyə idarəetməsi və audit” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq olunmuşdur (“02” “06” 2026-cı il “20” sayılı iclas protokolu).

Mühazirə üzrə fənn müəllimi:

b/m. Nuran Hüseynli

Seminar üzrə fənn müəllimi:

Əhədova Nübar

Kafedra müdiri:

dos. Əlixan Bədəlov